

Výroky pro mladší žáky

Výroky jsou určeny ke čtení ve třídě, odpovědi jsou pak informačním textem pro učitele - můžete je parafrázovat žákům podle jejich úrovně znalostí.

1) Pokud hrozí povodně, měli bychom sledovat televizi.

ANO – Měli bychom ovšem sledovat v televizi zpravodajství, ne pohádku či seriál. Z televize se v případě hrozících povodní můžeme dozvědět potřebné informace o postupu povodní a zjistíme, zda státní orgány vydaly varování občanům. Důležité je také poslouchat rádio, kde můžeme sledovat vývoj povodňové situace a slyšet případné pokyny k evakuaci. V situaci hrozící povodně je vhodné mít připravené i náhradní baterie do rádia, neboť může dojít k přerušení dodávek elektrického proudu.

V ČR i v zahraničí se využívá k varování také rozesílání SMS zpráv. Zatímco přístup k aktuální předpovědi počasí všichni nemají, mobilní telefony dnes používají lidé téměř všude na světě. Ani na to se však nelze spolehnout, a proto příslušné úřady často kontaktují svého spolupracovníka v odlehle oblasti a ten obchází celou vesnici nebo komunitu s megafonem nebo gongem a předává obyvatelům potřebné informace.

Doplňkové otázky pro žáky: Co bychom v televizi měli sledovat? Co když někdo nemá televizi? Jak získávají informace lidé žijící v zemích, kde není televize ani rádio?

2) Při povodni neodcházím z domu a počkám, až pro mě přijede záchranný člun.

NE - Záchranné čluny jsou až poslední možností pro občany, kteří se nestihli nebo nemohli včas evakuovat. Je důležité řídit se pokyny k evakuaci a opustit dům dřív, než bude zatopen vodou.

Doplňkové otázky pro žáky: Když není správné čekat na záchranný člun, co je třeba udělat?

3) Po povodni není dobré pít vodu ze studny.

ANO - Studny mohou být znečištěny povodňovou vodou. Je potřeba počkat, až místní hygienik zkontroluje, jestli je voda pitná. V případě nouzového použití je nutné vodu alespoň převařit nebo použít chlórové tablety na její vyčištění. V případě hrozící povodně se doporučuje naplnit velké nádoby nebo i vany pitnou vodou, v pozdější fázi může být pitné vody nedostatek. V rozvojových zemích nejsou ale čisticí tablety vždy dostupné a jejich distribuce může být ztížena nesjízdností cest. Užívání kontaminované vody může vést ke vzniku a šíření závažných onemocnění (více informací v odpovědi u otázky č. 1 pro starší žáky).

Doplňkové otázky pro žáky: Proč není dobré pít vodu ze studny? Kde získáme pitnou vodu? Jak získáme pitnou vodu v Česku a jak ji získávají lidé v jiných zemích, třeba v Africe a Asii?

4) Když je někde v daleké zemi povodeň, je velice důležité poslat tam hned letadlo s věcmi na pomoc.

NE - Jako první bychom měli zjistit, co vlastně zasažení lidé potřebují. Většinou se jedná o střechu nad hlavou, bezpečí, jídlo a nezávadnou pitnou vodu, hygienické potřeby, ale i to, aby se děti mohly vrátit do školy. Materiální pomoc lze často nakoupit přímo v zasaženém regionu, zemi nebo v okolních státech, což je lepší pro místní obyvatele, výrobce a obchodníky, neboť peníze zůstanou v místní ekonomice. Dopravovat humanitární pomoc z jiných oblastí nebo zemí také nemusí být vždy možné. Silnice mohou být poničené a neprůjezdné a letiště mohou být zaplavená.

Doplňkové otázky pro žáky: Co jiného můžeme udělat? Co asi lidé v dalekých zemích při povodni potřebují?

5) Povodně nejsou nebezpečné pro zvířata.

NE – Povodně ohrožují kromě obyvatel také domácí zvířata. Povodně se nevyhýbají ani útlukům a zoologickým zahradám, odkud musí být zvířata evakuována odborníky. V případě evakuace domácích mazlíčků, s sebou bychom měli vzít psy a kočky, pokud je máme, ostatním domácím mazlíčkům bychom měli připravit dostatek vody a krmiva. Chovatelé koní, krav, ovcí či koz by měli začít s evakuací zvířat včas a zajistit pro dobytek dostatek krmení. V ČR pomáhají při evakuaci zvířat hasiči i dobrovolníci. V rozvojových zemích žijí chovatelé dobytka často i v těžko přístupných oblastech a evakuace zvířat může být komplikovaná. Stáda dobytka jsou však pro mnohé rodiny jediným zdrojem obživy a s jejich ztrátou přicházejí o obživu i finanční prostředky.

Povodně jsou problémem i pro volně žijící zvířata, jejichž přirozené prostředí je povodní narušeno. Tato zvířata pak mohou být lidem a domácím zvířatům nebezpečná - např. po povodních v Pákistánu vzrostl počet uštknutí hady.

Doplňkové otázky pro žáky: Jak jsou povodně pro zvířata nebezpečné - pro domácí a volně žijící? Co se jim může stát? Která domácí zvířata zachraňujeme u nás a která v jiných zemích, třeba v Africe a Asii?

6) Povodně jsou a byly pro lidi vždycky špatné.

NE - Různé historické kultury vítaly pravidelné záplavy v části svého území kvůli pěstování plodin – například starověký Egypt nebo Mezopotámie. V jihovýchodní Asii jsou například i dnes monzunové deště součástí života a počítá se s nimi v zemědělském cyklu. Lidé jsou zároveň na pravidelné a očekávané záplavy připraveni. Horší je, když povodně přijdou nečekaně a náhle a lidé se na ně nestihnou připravit.

Doplňkové otázky pro žáky: V čem jsou povodně pro lidi špatné? A v čem pro ně mohou být prospěšné - třeba v jiných zemích?